

Nadere uitleg Subsidieregeling GRRG 2024

Versie 22 november '24

Inleiding

In de nadere uitleg op de subsidieregeling geven wij u bij een aantal artikelen, of onderdelen van artikelen, van de GRRG 2024 subsidieregeling een nadere uitleg. Wij hopen dat u met deze uitleg beter kunt beoordelen of u in aanmerking komt voor subsidie en dat de nadere uitleg u helpt bij het invullen van de subsidieaanvraag.

1. Algemeen

Wij hebben de subsidieregeling vastgesteld volgens de Kaderverordening subsidies provincie Groningen 2017 (Kaderverordening) en de Procedureregeling subsidies Groningen (Procedureregeling). Dit betekent dat een aantal onderdelen van de verstrekking van subsidies niet in de subsidieregeling GRRG zijn vastgelegd, maar in de Kaderverordening en Procedureregeling. In de Procedureregeling staat onder meer:

- waar de aanvraag moet worden ingediend,
- wat de beslistermijnen zijn voor Gedeputeerde Staten en
- wat de algemene verplichtingen voor de subsidieontvanger, zoals de meldingsplicht.

Om deze subsidieregeling goed te begrijpen is het dus ook nodig om naar de inhoud van de Kaderverordening en Procedureregeling te kijken. Ook in de Algemene wet Bestuursrecht staan algemene bepalingen die van toepassing zijn op het aanvragen en verlenen van subsidies, dus op het aanvragen en verlenen van subsidies op basis van de subsidieregeling GRRG 2024.

Eigendommen van overheden

Voor monumenten die eigendom zijn van overheidsorganisaties, zoals gemeenten, waterschappen en zelfstandige bestuursorganen, is geen subsidie beschikbaar. Van overheden wordt verwacht dat zij hun monumentale gebouwen en bouwwerken binnen de reguliere exploitatie en onderhoudsplannen opnemen met voldoende waarborgen ten aanzien van het behoud van de monumentale kwaliteiten en financiële middelen. Ook uitgezonderd zijn monumenten die weliswaar niet in direct eigendom zijn van overheden maar van bijvoorbeeld een gemeentelijke stichting, maar wel in gebruik zijn bij de overheid of door een overheid gebruikt wordt voor haar publieke taken. Voorbeeld hiervan zijn bruggen van gemeenten of sluizen van een waterschap. Overheidseigendommen dienen door de desbetreffende organisatie onderhouden en gerestaureerd worden.

Gewijzigde omstandigheden: meldingsplicht

Nadat de subsidie verleend is, kunnen zich omstandigheden voordoen, die – als ze van tevoren bekend waren geweest bij de aanvraag – hadden gezorgd voor een andere beslissing over de subsidie. Denk bijvoorbeeld aan een tegenvallende staat van de fundering, die pas zichtbaar werd tijdens de uitvoering van het project. Of de eigenaar besluit bij nader inzien de werkzaamheden waarvoor subsidie is verleend op een later tijdstip uit te voeren, wil toch andere werkzaamheden uitvoeren dan waarvoor de subsidie is verleend, of wil de werkzaamheden door een andere architect laten begeleiden of door een andere aannemer laten uitvoeren. De subsidieontvanger heeft ook een meldplicht als blijkt dat de werkelijke kosten fors lager uitvallen of er werkzaamheden uit het plan niet worden uitgevoerd.

De meldplicht houdt in dat de subsidieontvanger zelf verantwoordelijk is voor de gegevens die bij ons bekend zijn.

Zodra zo'n omstandigheid zich na het indienen van de aanvraag of na de subsidieverlening voordoet, moet dit onmiddellijk aan gedeputeerde staten worden meegedeeld. Dit is opgenomen in artikel 16 verplichtingen van de subsidieontvanger van de GRRG uit artikel 16 van de GRRG 2024.

Wanneer een afwijking van het plan niet is gemeld, maar de afwijking toch gevolgen heeft voor de subsidieverstrekking, kan dit leiden tot intrekking van de verleende subsidie, of bij de eindafrekening leiden tot een lagere vaststelling of tot intrekking van de verleende subsidie.

Het is daarom belangrijk om altijd te voldoen aan de meldingsplicht en bij twijfel hierover altijd contact op te nemen met de provincie. Wellicht denkt u dat een afwijking niet hoeft te worden gemeld terwijl de provincie bij de vaststelling een andere mening heeft. Vooraf melden kan daarmee teleurstellingen voorkomen en voorkomen dat u bij de vaststelling met een lagere subsidie vaststelling wordt geconfronteerd. Bij het niet voldoen aan deze plicht kan, indien dat achteraf mocht blijken, met toepassing van artikel 4:49 van de Algemene wet bestuursrecht alsnog de subsidie worden ingetrokken omdat de ontvanger wist en behoorde te weten dat de vaststelling onjuist was. Naar aanleiding van een melding kan de subsidie lager worden vastgesteld, de inhoud van de verleningsbeschikking worden aangepast of worden er nadere afspraken gemaakt over het aanpassen van de verplichtingen.

Onafhankelijkheid van deskundigen

De deskundige dient op grond van opleiding en ervaring gekwalificeerd te zijn de opdracht uit te voeren. Voor het begrip deskundige wordt gekeken naar de bedrijfsactiviteiten van het bedrijf dat wordt ingehuurd en/of de aantoonbare kennis en ervaring van de persoon die de opdracht uitvoert. De deskundige dient onafhankelijk de gegeven opdracht uit te kunnen voeren en er mag geen sprake zijn van enige vorm van belangenverstrengeling. Onder het begrip belangenverstrengeling wordt eveneens begrepen: de schijn van belangenverstrengeling.

Voorbeelden:

- Als de deskundige of het bedrijf of instelling waarvoor deze werkzaam is, een (financieel) belang bij de honorering van de subsidieaanvraag heeft. Soms kan een uitzondering voor de eis van onafhankelijkheid worden gemaakt, bijvoorbeeld bij “klinkende monumenten” (orgels, uurwerken, klok) omdat hiervan het aantal deskundigen heel dun gezaaid is.
- Als de subsidieaanvrager een (financieel) belang heeft in de onderneming of de instelling van de deskundige.
- Als de directeur van de aanvragende onderneming of instelling ook de directeur van het bedrijf of instelling van de deskundige is.
- Als de subsidieaanvrager en de deskundige samen een ander bedrijf of instelling hebben, vennoten zijn in dat bedrijf, collega's in een ander bedrijf zijn.
- Als de aanvragende onderneming of instelling en de deskundige (het bedrijf of instelling dat is ingehuurd of de persoon die de opdracht uitvoert al langdurig of in meerdere projecten intensief samenwerken, waarbij de samenwerking anders is dan het inhuren van een derde voor het uitvoeren van een opdracht. In de hier genoemde situaties moet onder de subsidieaanvrager ook de partij worden verstaan die niet formeel de aanvraag heeft ingediend maar wel nauw bij de aanvraag betrokken is, bijvoorbeeld als planopsteller.

2. Belangrijke aanpassingen vergeleken met de GRRG 2021

De GRRG 2021 volgt de regeling 2021 op. De GRRG 2024 is een nieuwe subsidieregeling, die hetzelfde doel heeft als de GRRG 2021 en op veel onderdelen lijkt op de GRRG 2021.

Wij willen de subsidieregeling aanpassen wanneer dat nodig is om de regeling te verbeteren en verduidelijken. De aanleiding daarvan kan zijn, dat er veranderingen zijn in het beleid of in de beschikbare middelen. Ook evalueren we de regeling om de zoveel tijd en willen we zaken die door het veld zijn aangedragen en die bijvoorbeeld naar voren zijn gekomen in bezwaarzaken in de regeling verwerken.

Hieronder zijn de belangrijkste wijzigingen in de GRRG 2024 op een rijtje gezet:

1. De GRRG 2024 is een regeling waarbij de subsidie wordt verdeeld op volgorde van datum van binnenkomst van de subsidieaanvragen. Daarbij geldt de datum waarop de aanvraag volledig is, als datum van binnenkomst. Dit betekent dat er geen 'tenders' (subsidierondes) meer zijn waarbij de aanvragen 'gewogen' worden;

2. De subsidieregeling geldt voor *alle* categorieën rijksmonumenten in de de *gehele* provincie (eerder waren woonhuizen buiten de aardbevingsgemeenten uitgesloten);
3. Het maximale subsidiepercentage voor particuliere eigenaren gaat van 70% naar 80%;
4. De maximale subsidiehoogte per project gaat naar € 600.000);
5. Het drempelbedrag voor subsidie wordt verlaagd; projecten kunnen worden ingediend vanaf een hoogte subsidiabele kosten van € 15.000,-;
6. Per project is max. € 50.000,- beschikbaar voor herbestemming en/of energiebesparende maatregelen;
7. Er kan ook worden aangevraagd voor monumentencomplexen;
8. Wanneer er activiteiten worden uitgevoerd die gevolgen hebben voor dieren of planten die van nature in het wild leven, heeft u een omgevingsvergunning voor flora- en fauna-activiteiten;
9. Wanneer subsidie wordt aangevraagd voor energiebesparende maatregelen is een DUMO advies nodig.

3. Artikelsgewijs

Artikel 1 Begripsbepalingen

- c. AGVV: De subsidieregeling GRRG is zo opgesteld, dat de subsidies die verleend worden 'geoorloofde staatssteun' zijn. De subsidie voldoet namelijk aan de eisen die de AGVV stelt. De Europese Unie (EU) wil gelijke concurrentievoorwaarden voor alle ondernemingen op de interne markt van de EU. Overheidssteun aan ondernemingen verstoort de eerlijke concurrentie binnen de EU negatief en is daarom in beginsel niet toegestaan. Decentrale overheden (rijk, provincies en gemeenten) kunnen steun aan ondernemingen 'staatssteunproof' maken door gebruik te maken van verschillende vrijstellingsmogelijkheden, zoals de AGVV. Maar alleen als de subsidieregeling is aangepast op die vrijstellingsverordeningen en de regeling ook is gemeld bij de EU.
- f. comfortverbetering of verfraaiing: werkzaamheden met betrekking tot het wooncomfort, decoratie en de leefbaarheid zoals het binnenklimaat of het verbeteren van functionaliteit. Het gaat hier om werkzaamheden die niet als direct doel hebben de aanwezige monumentale waarden op een sobere manier te herstellen en behouden.
- l. eigenaar: eigenaar: natuurlijke persoon of rechtspersoon die het eigendomsrecht heeft op het rijksmonument of belast is met de instandhouding van het rijksmonument. Het kan hierbij gaan om opstal, erfpacht, vruchtgebruik en 'bloot eigendom'. Dat de persoon of rechtspersoon belast is met de instandhouding van het rijksmonument moet aangetoond worden met een overeenkomst of ander rechtsgeldig document tussen eigenaar en de (rechts)persoon die verantwoordelijk is voor de instandhouding;
- m. energiebesparende maatregelen: bouwkundige maatregelen ter isolatie van de thermische schil van het rijksmonument. De thermische schil is de 'jas' van het gebouw en bestaat uit de isolerende laag aan de buitenzijde. Wanden, daken, beglazing en deuren, en vloeren grenzend aan de buitenlucht of grond zijn bedoeld om kou te weren en warmte binnen te houden. Wanneer de zolder niet gebruikt wordt voor bewoning en niet verwarmd wordt, kan de zoldervloer ook onderdeel zijn van de thermische schil;
- t. instandhouding: het behouden van de aanwezige monumentale waarden door regulier of normaal onderhoud, groot onderhoud of restauratie. Bij regulier of normaal onderhoud gaat het om regelmatig terugkerende werkzaamheden om verval van de monumentale waarden te voorkomen. Denk hierbij aan schilderwerk. De GRRG is niet bedoeld voor regulier onderhoud; hiervoor heeft de provincie Groningen de subsidieregeling RORG. Groot onderhoud bestaat ofwel uit omvangrijke regelmatig terugkerende werkzaamheden en/of grotere ingrepen waarbij er weinig tot geen vervanging van materialen plaatsvindt. Ook deze werkzaamheden hebben als doel om verval van de monumentale waarden te voorkomen. Restauratie gaat verder dan groot onderhoud en richt zich voornamelijk op het herstel van aangetaste monumentale onderdelen met als doel deze weer in de oorspronkelijke staat te brengen.
- w. Leidraad: de Leidraad Subsidiabele Instandhoudingskosten is een bijlage van de Subsidie Instandhouding Monumenten (SIM) van het Rijk. De Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE) voert de SIM uit. Deze Leidraad kan echter ook voor andere subsidieregelingen voor instandhouding van rijksmonumenten worden gebruikt, ook door provincies. Dan moet dat wel in

de subsidieregeling zijn vastgelegd. In de Leidraad zijn werkzaamheden, maatregelen en voorzieningen opgenomen waarvan de kosten subsidiabel zijn. Zie artikel 4 van de Subsidieregeling Instandhouding Monumenten.

- x. LVV: Om subsidie te verlenen in de landbouwsector, kunnen decentrale overheden (rijk, provincies en gemeenten) gebruikmaken van de Landbouwwijzigingswet (LVV). De LVV gaat onder andere over de categorie steun voor investeringen voor de instandhouding van cultureel en natuurlijk erfgoed op landbouwbedrijven. De GRRG is ook op dit onderdeel 'staatssteunproof' gemaakt zodat landbouwbedrijven subsidie kunnen aanvragen voor de instandhouding van hun rijksmonumentale gebouwen;
- y. niet monumentale dakbedekking: dakbedekking die geen cultuurhistorische waarde heeft, dus waarvan herstel niet subsidiabel is in het kader van de Leidraad. Bij de subsidieregeling GRRG is het in sommige gevallen mogelijk om vervanging van niet-monumentale dakbedekking te subsidiëren. Het huidige dak wordt daarbij niet gerestaureerd, maar het dak wordt wel vernieuwd. Deze vervanging moet noodzakelijk zijn voor de instandhouding van het rijksmonument. Ook moet de vervanging van het niet-monumentale dak samengaan met het uitvoeren van andere werkzaamheden groot onderhoud en restauratie en moet duidelijk zijn dat het op dit moment niet mogelijk is om het dak te restaureren conform de Leidraad. Wanneer de oorspronkelijke dakbedekking wel wordt teruggebracht (zoals een huidige dakbedekking met golfplaten waar weer riet op wordt gelegd, omdat dat er oorspronkelijk op lag) is er wel sprake van restauratie en kunnen de kosten hiervoor in de begroting ook onder het kopje 'restauratie' worden opgevoerd.
- gg. rijksmonument: Een rijksmonument is een gebouw dat door cultuurhistorische waarde en schoonheid van nationaal belang is. De Rijksoverheid beschermt rijksmonumenten met het doel de monumentale waarden ervan te behouden. Rijksmonumenten vallen onder de Erfgoedwet. Alle rijksmonumenten zijn opgenomen in het rijksmonumentenregister, bedoeld in artikel 3.3 van de Erfgoedwet. Een rijksmonument is beschermd, wat onder andere tot gevolg heeft dat voor wijzigingen of ingrijpend herstel van de gehele onroerende zaak een omgevingsvergunning nodig is. Dus ook wanneer bijvoorbeeld een niet-monumentale aanbouw gewijzigd wordt, is een omgevingsvergunning nodig.

Artikel 2 Doel

De provincie Groningen vindt het van belang om eigenaren en andere personen die belast zijn met het instandhouden van Rijksmonumenten in staat te stellen hun monument in stand te houden. Want hoewel de instandhouding van een rijksmonument de verantwoordelijkheid is voor de eigenaar, zijn de kosten voor het onderhoud van een rijksmonument gemiddeld hoger dan die van een ander pand. Daarom verstrekt de provincie Groningen subsidies voor de instandhouding van rijksmonumenten.

Artikel 3 Doelgroep

Onder d: in een aantal gevallen kan subsidie worden aangevraagd door de natuurlijke of rechtspersoon die belast is met de instandhouding van het rijksmonument, bijvoorbeeld bij:

- eeuwigdurende erfpacht, 'bloot eigendom';
- een onderhoudsstichting met statuten waarin is vastgelegd dat deze stichting volledig verantwoordelijk is voor het onderhoud en de instandhouding van het rijksmonument.
- houders van zakelijke rechten zoals opstal, erfpacht en vruchtgebruik - deze kunnen ook als eigenaar gelden.

Hierbij blijft weigeringsgrond uit artikel 7 onder h. Weigeringsgronden van toepassing.

Artikel 6 Weigeringsgronden

In dit artikel zijn de redenen opgenomen waarom wij uw subsidieaanvraag kunnen weigeren. Als een aanvraag geweigerd wordt om één van onderstaande redenen, wordt de hele aanvraag geweigerd.

Onder a: Wij verstrekken uit de GRRG hoge subsidiepercentages van 70 en 80%. Omdat we vinden dat eigenaren ook voor een deel zelf verantwoordelijk zijn voor het onderhoud van hun rijksmonument, willen we niet dat subsidies voor de instandhouding van rijksmonumenten voor dezelfde werkzaamheden gestapeld worden. Als u voor de activiteiten uit uw projectplan al subsidie heeft aangevraagd bij Rijk of provincie, en deze subsidie niet is geweigerd door Rijk of provincie Groningen hebben wij dus redenen om uw subsidie te weigeren. Dit geldt bijvoorbeeld voor subsidie

uit de Subsidieregeling instandhouding monumenten (SIM) en onze eigen subsidieregeling voor regulier onderhoud van rijksmonumenten (de RORG).

Onder b: de subsidieaanvraag wordt geweigerd als er voor de subsidiabele kosten van de werkzaamheden uit de aanvraag al een lening is verstrekt door het Nationaal Restauratiefonds of een andere geldverstrekker en deze overlapt met de gevraagde subsidiebijdrage uit de GRRG. De dekking van de subsidiabele kosten door de verstrekte lening, de gevraagde bijdrage uit de GRRG en de benodigde eigen bijdrage van de eigenaar opgeteld mag niet meer zijn dan 100%. Net als bij lid a van dit artikel geldt hier dat er sprake is van deze weigeringsgrond als de lening verstrekt is voor dezelfde specifieke werkzaamheden als in die in de begroting van de GRRG-aanvraag zijn opgenomen. Het is in het geval dat er een lening is vertrekt wel mogelijk om een lager percentage GRRG-subsidie te vragen.

Onder c: bij de gevraagde vergunning moet het gaan het besluit van de bevoegde overheidsorganisatie (het bevoegd gezag) tot het verlenen van de vergunning. Daarna is er nog bezwaar en beroep mogelijk, maar deze hoeven niet te worden afgewacht.

Onder d: de subsidie uit de GRRG is niet bedoeld om ontstane (door bijvoorbeeld een brand) of aangebrachte schade te herstellen. Wanneer er schade is ontstaan of aangebracht aan het rijksmonument en er voor deze schade een verzekering is afgesloten, moet eerst worden nagegaan wat vanuit deze verzekering vergoed wordt. Zie ook hoofdstuk 1.3, paragraaf 01.04 van de Leidraad. Werkzaamheden die buiten de vergoeding door de verzekeraar vallen, komen wel in aanmerking voor subsidie uit de GRRG.

Onder h: aanvragen die ingediend worden voor rijksmonumenten die in het bezit zijn van de overheid worden geweigerd. Dit met uitzondering van de Zelfstandige Bestuursorganen, de zbo's. In het register van zbo's is een overzicht van alle zbo's te vinden. Er kan wel een subsidie worden aangevraagd wanneer een rijksmonument in handen van een overheid overgaat naar een nieuwe eigenaar en de aanvraag door de toekomstige eigenaar wordt ingediend zoals bedoeld in artikel 3, onder e.

Onder j en k: de GRRG is bedoeld voor restauratie van rijksmonumenten. Daarom moeten er in een aanvraag altijd kosten voor de restauratie van het rijksmonument zijn opgenomen. Een subsidieaanvraag wordt geweigerd als er alleen subsidie wordt aangevraagd voor herbestemming, het nemen van energiebesparende maatregelen of vervangende dakbedekking.

Onder l en m: conform wat in onze Procedureregeling is opgenomen, mag er niet zijn gestart zijn met werkzaamheden die in uw subsidieaanvraag zijn opgenomen voordat de aanvraag bij ons is ingediend. Omdat de GRRG 2024 later is opengesteld dan eerder is aangegeven, is het tijdelijk mogelijk om subsidiabele kosten in de aanvraag op te nemen voor noodzakelijke werkzaamheden die zijn uitgevoerd tussen 1 juni 2024 en de datum van de ingediende aanvraag voor de GRRG 2024. Dit geldt tot 1 november 2024. Het moet hierbij gaan om werkzaamheden, die niet kunnen wachten op de openstelling van de regeling in september. Daarbij moeten de werkzaamheden voldoen aan de voorwaarden van de GRRG 2024, waaronder de Leidraad subsidiabele instandhoudingskosten. Het risico dat de werkzaamheden bij het beoordelen van de subsidiabele kosten niet subsidiabel zijn, is voor de indiener.

Artikel 7 Subsidievereisten

Onder a: Wanneer het projectplan, het restauratieplan inclusief de daarbij horende onderdelen niet door een restauratiearchitect zijn opgesteld of de werkzaamheden of een deel er van niet door het een in instandhouding van rijksmonumenten gespecialiseerd bedrijf wordt uitgevoerd, dient hiervoor bij de aanvraag toestemming te worden gevraagd aan Gedeputeerde Staten. Bij de aanvraag moeten dan stukken worden gevoegd waaruit de deskundigheid op het gebied van de instandhouding van rijksmonumenten wordt onderbouwd.

Artikel 8 Subsidiabele kosten

Algemeen: Welke kosten er subsidiabel zijn, wordt voor de werkzaamheden restauratie en groot onderhoud bepaald op basis van de Leidraad Subsidiabele Instandhoudingskosten. De algemene bepalingen die aan het begin van de Leidraad staan in hoofdstuk 1.1. zijn hierbij erg belangrijk: de kosten van werkzaamheden, maatregelen en voorzieningen voor de instandhouding van uw rijksmonument die zijn beschreven in de Leidraad zijn alleen subsidiabel als allereerst wordt voldaan aan deze algemene bepalingen.

Onder a en b: Er kan geen indexering worden toegepast op de begroting die ingediend wordt bij uw aanvraag GRRG. Indexering is bedoeld voor meerjarige projecten, zoals die voor de rijksregeling voor de instandhouding van rijksmonumenten worden ingediend (de SIM). Wel is het mogelijk om een post onvoorzien op te nemen van maximaal 10%.

Artikel 9 Niet-subsidiabele kosten

Onder b: een eigenaar van een rijksmonument kan instandhoudingswerkzaamheden geheel of gedeeltelijk zelf uitvoeren of door eigen personeel laten uitvoeren in het kader van een door hem gedreven onderneming ([zie ook hoofdstuk 1.3, paragraaf 01.04 van de Leidraad](#)).

De kosten van de uren die worden gemaakt als 'zelfwerkzaamheid' zijn alleen subsidiabel wanneer de eigenaar achteraf kan aantonen (bijvoorbeeld door een accountantsverklaring) hoeveel uren door hemzelf of zijn personeel binnen het kader van een door hem gedreven onderneming zijn besteed aan de subsidiabele werkzaamheden. Uren die zijn besteed buiten het kader van de door hem gedreven onderneming gelden als 'doe-het-zelf'-uren en zijn niet subsidiabel.

Onder c: dit geldt ook voor kosten zelfwerkzaamheid. Wanneer werkzaamheden door de eigenaar zelf of bijvoorbeeld familie worden uitgevoerd, moet worden aangetoond dat de werkzaamheden worden uitgevoerd door personen die over voldoende deskundigheid beschikken.

Onder d: onder schade veroorzaakt door een derde valt ook schade als het gevolg van de aardgaswinning. Voor het herstel van aardbevingsschade mag geen gebruik worden gemaakt van de subsidie GRRG. Als u schadeherstel en/of versterking gelijktijdig wil uitvoeren met restauratie en/of groot onderhoud is het noodzakelijk dat u relevante stukken, zoals schaderapporten, meestuurt met uw aanvraag. Wij kunnen dan beoordelen of de werkzaamheden in de ingediende begroting inderdaad restauratie / groot onderhoud zijn, en geen herstel van bevingsschade.

Onder e: het 'terugrestaureren' of terugbrengen van elementen die in het verleden uit het rijksmonument verwijderd zijn is niet in principe niet subsidiabel. Natuurlijk doen zich bij restauraties situaties voor, waarbij een zekere mate van reconstructie plaatsvindt, doordat er bijvoorbeeld een 'gat' wordt opgevuld op een reconstruerende wijze. Dit is in de meeste gevallen wel subsidiabel. Het terugbrengen van een deur of raam dat er in het verleden is geweest echter niet. Reconstructie kan soms in het belang zijn van het rijksmonument, ter versterking van de monumentale waarden ervan. Van geval tot geval zal dan een gedegen afweging moeten plaatsvinden of onderdelen of elementen gereconstrueerd mogen en kunnen worden en zo ja op welke manier. Gedeputeerde Staten neemt hier dan een besluit over op basis van een bij de RCE gevraagd advies.

Onder f: Bij comfortverbetering en verfraaiing gaat het niet om het instandhouden of versterken van de monumentale waarden van een monument. Dit is dus niet subsidiabel. Bij werkzaamheden die hieronder vallen kunt u denken aan het gebruik van moderne materialen, verwarming, aanpassing of aanleg van elektra, het vervangen of aanpassen van leidingwerk, badkamers, keukens etc.

Artikel 11 Subsidiehoogte

Onder 4 en 5: De GRRG 2024 is een regeling voor het subsidiëren van restauraties van rijksmonumenten. Omdat een restauratie een goed moment is om ook andere zaken aan te pakken, is het mogelijk als koppelkans ook werkzaamheden herbesteding, energiebesparing / isolatie en asbestverwijdering mee te nemen. Maar omdat het hoofdoel van de GRRG restauratie is, is de hoogte van de subsidie voor deze werkzaamheden beperkt en voor energiebesparing en herbesteding qua hoogte ook gekoppeld aan de hoogte van de kosten voor de restauratie.

Onder 7: de totale financiële steun van bestuursorganen en Europese Commissie mag niet meer zijn dan 80% van de subsidiabele kosten. Als voor de subsidiabele kosten al financiële steun is verstrekt door een ander bestuursorgaan of door de Europese Commissie wordt de subsidie GRRG 2021 zo berekend dat het totaal op 80% komt.

Onder 8: Dit artikel betekent dat het voor een natuurlijk persoon toegestaan is om naast de subsidie uit de GRRG de eigen bijdrage te financieren met andere subsidies of tegemoetkomingen van een bestuursorgaan.

Artikel 12 Staatssteun

Wanneer een onderneming een economisch voordeel van de overheid ontvangt dat onder normale marktvoorwaarden niet zou zijn gegeven, kan er sprake zijn van staatssteun. Overheden mogen geen

subsidies verstrekken als dat zorgt voor concurrentievervalsing op de Europese markt. Staatssteun is dus in principe verboden en moet ter goedkeuring worden aangemeld bij de Europese Commissie. Er zijn echter veel mogelijkheden om staatssteun zogezegd 'staatssteunproof' te verlenen. Zo heeft de Europese Commissie een aantal vrijstellingsverordeningen gemaakt. Hiermee kunnen decentrale overheden zoals de provincie wel steun (subsidie) verlenen voor bepaalde beleidsdoelen. De belangrijkste vrijstellingsverordeningen zijn de Algemene Groepsvrijstellingsverordening (AGVV) en de Landbouwwijzigingsverordening (LVV).

De doelen van de subsidie in deze regeling GRRG 2024 (groot onderhoud, energiebesparing, vervangende dakbedekking en herbestemming) vallen onder deze belangrijke AGVV's. De subsidieregeling GRRG 2024 zit zo in elkaar, dat de subsidieregeling voldoet aan de eisen die de AGVV's stellen waardoor subsidie GRRG 2024 voor deze categorieën 'geoorloofde staatssteun' is.

Artikel 13 Subsidieaanvraag Gebouwde Monumenten

Algemeen: De GRRG 2024 is een subsidieregeling waarbij de ingediende aanvragen op volgorde van binnenkomst worden behandeld. Voor een snelle afhandeling is het belangrijk dat u alle gevraagde stukken bijvoegt. Ook wordt er pas subsidie voor uw aanvraag 'gereserveerd' uit de beschikbare middelen wanneer de aanvraag volledig en beoordeelbaar is - wij moeten alle documenten hebben en in deze documenten moet ook alle informatie staan die nodig is. Op onze website staat een checklist voor aanvragen voor een gebouwde rijksmonument. Hierin staat op een rijtje welke documenten nodig zijn bij uw aanvraag. Wanneer een aanvraag niet volledig is, doen wij één keer per e-mail een opvraag. Wij vragen dan om binnen twee weken de ontbrekende stukken en gegevens aan te leveren.

Onder 1: Een geheel en juist ingevuld en aanvraagformulier is heel belangrijk. Als er in het aanvraagformulier bijvoorbeeld andere bedragen zijn opgeschreven dan in de begroting of het dekkingsplan, kan niet met zekerheid worden bepaald wat nu de gevraagde subsidie is, of dat de dekking van het project volledig is. Wij moeten daarvoor dan een opvraag doen.

Onder 2: Van een aantal gevraagde bijlagen, zoals het inspectierapport, is een omschrijving opgenomen in de begripsbepalingen uit artikel 1 van de regeling.

Onder 2.a: Het totaalplan is de kern van uw subsidieaanvraag. Omdat wij in lid 2 onder b vragen om een afschrift van het definitieve besluit omgevingsvergunning en alle daarbij behorende stukken kan het zijn dat u sommige bijlagen uit lid 2. onder a niet (nogmaals) hoeft bij te voegen: deze bijlagen maken dan al onderdeel uit van de volledige omgevingsvergunning.

Onder 2.a.i: Het restauratieplan geeft een beschrijving van de werkzaamheden voor het groot onderhoud of de restauratie en beschrijft alle werkzaamheden die worden uitgevoerd en aan welke onderdelen van het rijksmonument. Deze beschrijving moet goed aansluiten bij de begroting en het ook gevraagde werkbestek.

Onder 2.a.vii: Voor alle subsidiabele activiteiten uit artikel 4 moet, indien hiervoor subsidie wordt gevraagd, duidelijk en specifiek worden opgeschreven wat voor werkzaamheden er worden uitgevoerd voor deze onderdelen. Om de subsidiabele kosten te kunnen bepalen voor deze onderdelen is het belangrijk dat in werkbestek en -beschrijving ook voor deze activiteiten wordt opgeschreven wat er wordt gedaan, welke materialen er worden gebruikt en per onderdeel hoeveel uren werk het kost.

Onder 2.b.: De verantwoordelijkheid om te bepalen of er voor werkzaamheden aan een rijksmonument een omgevingsvergunning nodig is, ligt bij de gemeente. Ook als er geen omgevingsvergunning nodig zou zijn, moeten de werkzaamheden wel aan de gemeente worden voorgelegd. In dat geval moet er bij de aanvraag een officiële brief van de gemeente zitten waarin staat dat er voor de werkzaamheden geen vergunning nodig is. Omdat de procedure soms langere tijd kost, wordt aangeraden om de plannen voor het rijksmonument op tijd voor te leggen aan de gemeente.

Onder 2.c: De provincie is als het gaat om flora- en fauna-activiteiten bevoegd gezag. Wanneer er vanwege de aard van werkzaamheden geen omgevingsvergunning benodigd is om andere redenen, gaat de provincie hier dus over. In gevallen waarin er wél een omgevingsvergunning van de gemeente nodig is, is er advies en instemming van de provincie nodig voor het deel van de aanvraag dat over de flora- en fauna-activiteit gaat.

Een vergunning is nodig wanneer de ecologische quickscan aangeeft dat er (waarschijnlijk) gevolgen zijn voor planten of dieren. Wat deze quick scan betreft zijn er eigenlijk drie situaties:

1. 'Zwaar': de werkzaamheden van het project vereisen een ecologische quick scan en daaruit blijkt dat er nader onderzoek noodzakelijk is, en dat er (dus) een vergunning nodig is;
2. 'Middel': de werkzaamheden van het project vereisen een ecologische quick scan, en daaruit blijkt dat er geen vervolgonderzoek nodig is: het project kan doorgaan zonder verdere vergunning.
3. 'Licht': de werkzaamheden van het project vereisen eigenlijk geen ecologische quick scan. Hierbij kun je bijvoorbeeld denken aan werkzaamheden aan een orgel, maar ook aan schilderwerk, zeker als deze werkzaamheden binnen worden uitgevoerd. Het is in deze situatie belangrijk dat er geen geluid- of lichtverstoring plaatsvindt en er geen steiger geplaatst wordt, en dat de werkzaamheden plaatsvinden in een periode dat de dieren daar geen hinder van ondervinden. In een geval als dit willen we wel dat een ecooloog dat bevestigt. Feitelijk is dat dus nog steeds een snelle scan van een deskundige, maar ook voor de ecooloog zal hier verder maar heel weinig werk in zitten. Een korte memo dat verder ecologisch onderzoek niet nodig is, opgesteld en ondertekend door een deskundige ecooloog, is dan voldoende.
Om niet voor vervelende verrassingen te komen staan, wordt geadviseerd om bij twijfel altijd eerst contact op te nemen met de provincie.

Als het gaat om een deskundig ecooloog kunnen aanvragers terecht bij ecologische adviesbureaus. Zoek daarvoor op internet op de term 'ecologisch adviesbureau Groningen'. Ook kan er een NGB bureau worden aangeschreven zoals genoemd op Netwerk Groene Bureaus. Deze hebben een keurmerk. Zie: <https://www.netwerkgroenebureaus.nl/brancheorganisatie/ledenlijst#gsc.tab=0>

Onder 2.i: In enkele gevallen is het mogelijk dat de begunstigde van de subsidie (de organisatie of persoon die de subsidie ontvangt) niet de eigenaar is. Dat kan alleen als deze begunstigde volledig verantwoordelijk is voor de instandhouding van het rijksmonument, en als die verantwoordelijkheid blijkt uit stukken die bij de aanvraag zitten. Dat kan een overeenkomst zijn tussen eigenaar en deze begunstigde;

Onder 2.f: Een tijdsplanning van de werkzaamheden is meer dan alleen het startmoment en het moment dat de werkzaamheden zijn afgerond. Het gaat om een inschatting van de volgorde en duur van de onderdelen van het project. Dit is bij de beoordeling van de subsidieaanvraag de onderbouwing waaruit blijkt dat het project binnen een bepaalde periode na de start is uitgevoerd.

Onder 2.g: Uit het dekkingsplan moet blijken dat alle kosten van de werkzaamheden kunnen worden gefinancierd, als de subsidie GRRG wordt toegekend. Voor de cofinanciering (het deel van de financiering wat niet uit de GRRG komt) moeten voor alle bijdragen bewijzen worden bijgevoegd waaruit blijkt dat de andere bijdragen voor het project zeker zijn. Ook voor een eventuele eigen bijdrage. Dat kunnen bijvoorbeeld toekenningsbrieven zijn van andere subsidies, of bankafschriften waarbij wordt aangegeven dat de tegoeden beschikbaar zijn voor het project.

Artikel 14 Subsidieaanvraag Groene Monumenten

Algemeen: De GRRG 2024 is een subsidieregeling waarbij de ingediende aanvragen op volgorde van binnenkomst worden behandeld. Voor een snelle afhandeling is het belangrijk dat u alle gevraagde stukken bijvoegt. Ook wordt er pas subsidie voor uw aanvraag 'gereserveerd' uit de beschikbare middelen wanneer de aanvraag volledig en beoordeelbaar is - wij moeten alle documenten hebben en in deze documenten moet ook alle informatie staan die nodig is. Op onze website staat een checklist voor aanvragen voor een groen rijksmonument. Hierin staat op een rijtje welke documenten nodig zijn bij uw aanvraag. Wanneer een aanvraag niet volledig is, doen wij één keer per e-mail een opvraag. Wij vragen dan om binnen twee weken de ontbrekende stukken en gegevens aan te leveren.

Onder 1: Een geheel en juist ingevuld en aanvraagformulier is heel belangrijk. Als er in het aanvraagformulier bijvoorbeeld andere bedragen zijn opgeschreven dan in de begroting of het dekkingsplan, kan niet met zekerheid worden bepaald wat nu de gevraagde subsidie is, of dat de dekking van het project volledig is. Wij moeten daarvoor dan een opvraag doen.

Onder 2: Van een aantal gevraagde bijlagen, zoals het inspectierapport, is een omschrijving opgenomen in de begripsbepalingen uit artikel 1 van de regeling.

Onder 2.a: Het totaalplan is de kern van uw subsidieaanvraag. Omdat wij in lid 2 onder b vragen om een afschrift van het definitieve besluit omgevingsvergunning en alle daarbij behorende stukken kan het zijn dat u sommige bijlagen uit lid 2. onder a niet (nogmaals) hoeft bij te voegen: deze bijlagen maken dan al onderdeel uit van de volledige omgevingsvergunning.

Onder 2.b.: De verantwoordelijkheid om te bepalen of er voor werkzaamheden aan een rijksmonument een omgevingsvergunning nodig is, ligt bij de gemeente. Ook als er geen omgevingsvergunning nodig zou zijn, moeten de werkzaamheden wel aan de gemeente worden voorgelegd. In dat geval moet er bij de aanvraag een officiële brief van de gemeente zitten waarin staat dat er voor de werkzaamheden geen vergunning nodig is. Omdat de procedure soms langere tijd kost, wordt aangeraden om de plannen voor het rijksmonument op tijd voor te leggen aan de gemeente.

Onder 2.c: De provincie is als het gaat om flora- en fauna-activiteiten bevoegd gezag. Wanneer er vanwege de aard van werkzaamheden geen omgevingsvergunning benodigd is om andere redenen, gaat de provincie hier dus over. In gevallen waarin er wél een omgevingsvergunning van de gemeente nodig is, is er advies en instemming van de provincie nodig voor het deel van de aanvraag dat over de flora- en fauna-activiteit gaat.

Een vergunning is nodig wanneer de ecologische quickscan aangeeft dat er (waarschijnlijk) gevolgen zijn voor planten of dieren. Wat deze quick scan betreft zijn er voor groene rijksmonumenten eigenlijk twee situaties:

1. 'Zwaar': de werkzaamheden van het project vereisen een ecologische quick scan en daaruit blijkt dat er nader onderzoek noodzakelijk is, en dat er (dus) een vergunning nodig is;
2. 'Middel': de werkzaamheden van het project vereisen een ecologische quick scan, en daaruit blijkt dat er geen vervolgonderzoek nodig is: het project kan doorgaan zonder verdere vergunning.

Als het gaat om een deskundig ecooloog kunnen aanvragers terecht bij ecologische adviesbureaus. Zoek daarvoor op internet op de term 'ecologisch adviesbureau Groningen'. Ook kan er een NGB bureau worden aangeschreven zoals genoemd op Netwerk Groene Bureaus. Deze hebben een keurmerk. Zie: <https://www.netwerkgroenebureaus.nl/brancheorganisatie/ledenlijst#gsc.tab=0>

Onder 2.g: In enkele gevallen is het mogelijk dat de begunstigde van de subsidie (de organisatie of persoon die de subsidie ontvangt) niet de eigenaar is. Dat kan alleen als deze begunstigde volledig verantwoordelijk is voor de instandhouding van het rijksmonument, en als die verantwoordelijkheid blijkt uit stukken die bij de aanvraag zitten. Dat kan een overeenkomst zijn tussen eigenaar en deze begunstigde;

Onder 2.e: Een tijdsplanning van de werkzaamheden is meer dan alleen het startmoment en het moment dat de werkzaamheden zijn afgerond. Het gaat om een inschatting van de volgorde en duur van de onderdelen van het project. Dit is bij de beoordeling van de subsidieaanvraag de onderbouwing waaruit blijkt dat het project binnen een bepaalde periode na de start is uitgevoerd.

Onder 2.f: Uit het dekkingsplan moet blijken dat alle kosten van de werkzaamheden kunnen worden gefinancierd, als de subsidie GRRG wordt toegekend. Voor de cofinanciering (het deel van de financiering wat niet uit de GRRG komt) moeten voor alle bijdragen bewijzen worden bijgevoegd waaruit blijkt dat de andere bijdragen voor het project zeker zijn. Ook voor een eventuele eigen bijdrage. Dat kunnen bijvoorbeeld toekenningsbrieven zijn van andere subsidies, of bankafschriften waarbij wordt aangegeven dat de tegoeden beschikbaar zijn voor het project.

Artikel 15 Verdeelsystematiek

De subsidie wordt verdeeld op volgorde van binnenkomst. Dat betekent dat de subsidieaanvragen op volgorde van ontvangst in behandeling worden genomen. Maar voor het 'meetellen' in de volgorde voor het in aanmerking komen voor de beschikbare subsidie moet een aanvraag volledig zijn. Een aanvraag maakt dus niet meer kans op subsidie wanneer er een niet volledige aanvraag wordt ingediend.

Artikel 17 Verplichtingen van de subsidieontvanger

In dit artikel staan de verplichtingen van de persoon of organisatie die de subsidie ontvangt. Deze verplichtingen zijn belangrijk; wanneer deze verplichtingen niet worden opgevolgd kan dat gevolgen hebben voor (de hoogte) van de subsidie.

Onder 1: Het gaat hierbij om die werkzaamheden waarvoor subsidie uit de GRRG is ontvangen.

Onder 2: Bij wijzigingen gaat het al snel om wijzigingen die het detailniveau overstijgen. Het kan bijvoorbeeld gaan om werkzaamheden die op een andere manier worden uitgevoerd (bijvoorbeeld met andere materialen). Ook een vertraging is een wijziging. Een ander voorbeeld is

wijzigingen in de uitvoering die tot gevolg hebben dat er tussen kostenposten binnen de begroting wordt geschoven, en waarbij er op bepaalde kostenposten geen uitgaven worden gedaan. Deze wijzigingen kunnen gevolgen hebben voor de hoogte van de uiteindelijke subsidie - we kunnen de subsidie bij de vaststelling lager vaststellen. Als er voor opgevoerde kostenposten geen uitgaven worden gedaan, zien wij dat in principe als 'niet uitgevoerd' en moeten wij de subsidie op dit onderdeel schrappen. Daarom adviseren wij om altijd voordat u wijzigingen doorvoert, contact opnemen met de provincie Groningen (subsidieteam, telefoon 050- 316 47 00, e-mail subsidies@provinciegroningen.nl). We kunnen u dan informeren over de gevolgen van wijzigingen en u adviseren over de te maken keuzes.

Onder 8: Voor het onderhouden en restaureren van monumenten zijn specifieke kennis en vaardigheden nodig. Dat geldt voor de monumenteneigenaar, de planontwerper en de uitvoerder van de werkzaamheden. Voor het goed uitvoeren van werkzaamheden aan rijksmonumenten bestaan er uitvoeringsrichtlijnen (URL's). Deze technische uitvoeringsrichtlijnen beschrijven de specifieke eisen van het onderhoud en de restauratie van monumenten. De richtlijnen zijn door vertegenwoordigers van alle betrokken partijen opgesteld en vastgesteld door de Stichting Erkende Restauratiekwaliteit Monumentenzorg. De URL's zijn te vinden op de website van de ERM: www.stichtingerm.nl.

Onder 12: De uitvoering van groot onderhoud of restauratie van een rijksmonument kost vaak behoorlijk wat tijd. Om deze reden vragen we bij alle projecten waarvoor meer dan € 25.000,- subsidie is verleend, halverwege het project een tussentijdse rapportage. Een tweede reden voor de tussentijdse rapportage is omdat wijzigingen in de uitvoering van de plannen gevolgen kan hebben voor de hoogte van de uiteindelijke subsidie,. Om te kunnen bekijken of eventuele wijzigingen gevolgen hebben voor de subsidie, vragen we om voor de inhoudelijke rapportage de werkbeschrijving van de aanvraag te gebruiken en hierbij aan te geven hoe ver men is en of er wijzigingen zijn. Voor de financiële rapportage wordt gevraagd om de begroting van de aanvraag te gebruiken en hierin de bedragen op te nemen die zijn uitgegeven op de posten in de begroting. Deze rapportages zijn nodig om het tweede voorschot te kunnen verstrekken.

Onder 14: Voor een deel van de projecten die met middelen uit de GRRG 2021 worden gesubsidieerd, geldt de wet- en regelgeving voor aanbesteden. In de volgende situaties dient te worden voldaan aan de wet- en regelgeving voor aanbesteden, waarbij de geldende drempels en procedures van de Aanbestedingswet 2012 in acht worden genomen:

- Als er sprake is van opdrachten voor civieltechnische werkzaamheden die voor meer dan 50% rechtstreeks gesubsidieerd worden door één of meer overheden waarvan de waarde overeenkomt met of groter is dan € 5.350.000,- excl. btw; of
- Als er sprake is van opdrachten voor diensten die voor meer dan 50% rechtstreeks gesubsidieerd worden door één of meer overheden, waarvan de waarde overeenkomt met of groter is dan € 214.000,- excl. btw en die verband houden met deze civieltechnische werkzaamheden.

Artikel 18 Hardheidsclausule

De hardheidsclausule is opgenomen om de provincie de mogelijkheid te geven om in individuele gevallen van de regeling af te wijken. Om voor toepassing van de hardheidsclausule in aanmerking te komen, moet ten eerste het toepassing van de GRRG zelf tot een situatie leidt die gevolgen heeft die de provincie had voorkomen als dat gevolg bij het maken van de regeling was voorzien. Ten tweede moet de toepassing van de hardheidsclausule het doel van de GRRG dienen. Van het toepassen van de hardheidsclausule wordt zeer terughoudend gebruik gemaakt. De aanvrager zal in ieder geval moeten aantonen dat zijn situatie zich onderscheidt van die van anderen. Er moet dus sprake zijn van bijzondere omstandigheden.

Artikel 19 Vaststelling subsidies tot € 25.000

Subsidies tot € 25.000,- worden meteen vastgesteld. Zo is het in de Procedureregeling van de provincie Groningen opgenomen.

Subsidies die niet zijn verstrekt met toepassing van de AGVV en LVV als bedoeld in artikel 10, worden niet meteen vastgesteld. Deze subsidies worden ambtshalve vastgesteld binnen 13 weken nadat de activiteiten uiterlijk zijn verricht.

Van de aanvragers van deze projecten vragen we zodra het project is uitgevoerd om aan de provincie een verklaring te sturen over de werkelijke kosten en opbrengsten.

Artikel 20 Vaststelling subsidies van € 25.000 tot € 125.000

Onder 1: Een te late indiening van het verzoek tot subsidievaststelling kan gevolgen hebben voor de subsidie.

Onder 2: Bij een subsidie van € 25.000 tot € 125.000 wordt bij de aanvraag tot vaststelling een inhoudelijke rapportage (activiteitenverslag) gevraagd. Uit deze rapportage blijkt duidelijk dat de werkzaamheden waarvoor de GRRG 2021 subsidie is verleend allemaal zijn uitgevoerd. Ook moet uit de rapportage blijken dat aan alle verplichtingen uit de subsidieverleningsbrief is voldaan. Om te kunnen bekijken of eventuele wijzigingen in het project gevolgen hebben voor de hoogte van de subsidie, wordt gevraagd om de werkbeschrijving van de aanvraag te gebruiken en hierin aan te geven hoe de werkzaamheden in de uitvoering zijn verlopen. Daarbij moeten vooral de wijzigingen goed worden beschreven.

Onder 3: Bij een subsidie van € 25.000 tot € 125.000 wordt bij de aanvraag tot vaststelling een verklaring over de werkelijk gemaakte kosten bijgevoegd. Deze is nodig om de hoogte van de subsidie vast te kunnen stellen. Voor deze financiële eindrapportage wordt daarom gevraagd om de begroting van de aanvraag te gebruiken en hierin ook de bedragen op te nemen die daadwerkelijk per kostenpost zijn uitgegeven.

Artikel 21 Vaststelling subsidies van € 125.000 of meer

Onder 1: Een te late indiening van het verzoek tot subsidievaststelling kan gevolgen hebben voor de subsidie.

Onder 3.a: Bij een subsidie van € 125.000 of meer wordt bij de aanvraag tot vaststelling een inhoudelijke rapportage (activiteitenverslag) gevraagd. Uit deze rapportage blijkt duidelijk dat de werkzaamheden waarvoor de GRRG-subsidie is verleend allemaal zijn uitgevoerd. Ook moet uit de rapportage blijken dat aan alle verplichtingen uit de subsidieverleningsbrief is voldaan. Om te kunnen bekijken of eventuele wijzigingen in het project gevolgen hebben voor de hoogte van de subsidie, wordt gevraagd om de werkbeschrijving van de aanvraag te gebruiken en hierin aan te geven hoe de werkzaamheden in de uitvoering zijn verlopen. Daarbij moeten vooral de wijzigingen goed worden beschreven.

Onder 3.b: Bij een subsidie van € 125.000 of meer wordt bij de aanvraag tot vaststelling een verklaring over de werkelijk gemaakte kosten gevraagd. Deze is nodig om de hoogte van de subsidie vast te kunnen stellen. Voor deze financiële eindrapportage wordt daarom gevraagd om de begroting van de aanvraag te gebruiken en hierin ook de bedragen op te nemen die daadwerkelijk per kostenpost zijn uitgegeven.

Daarnaast wordt ook gevraagd wat het bedrag is van de uiteindelijke inkomsten, dus van de uiteindelijke cofinanciering van het project. Dat kan gaan om andere subsidies en ook om de uiteindelijke eigen bijdrage. Voor dit overzicht van inkomsten wordt gevraagd om het dekkingsplan uit de aanvraag te gebruiken en hierin eventuele wijzigingen op te nemen.

Onder 3.c: Bij een subsidie van € 125.000 of meer is een controleverklaring van een accountant nodig over het financieel verslag. Deze controleverklaring is een belangrijk onderdeel bij het vaststellen van de subsidie. De controleverklaring vergemakkelijkt de afwikkeling van de aanvraag tot vaststelling, ook bij hogere subsidiebedragen. Gedeputeerde Staten heeft een controleprotocol vastgesteld dat gevolgd moet worden bij het aanleveren van een accountantsverklaring bij de vaststelling van GRRG-subsidie, zie

https://www.provinciegroningen.nl/fileadmin/user_upload/Documenten/GS-besluit Controleprotocol subsidies provincie Groningen.pdf